

Swainsona

čeleď: Fabaceae

Pochází z Austrálie, pouze 1 je z Nového Zélandu. Rodové jméno bylo vybráno na počest anglického botanika jménem Isaac Swainson. Nejznámějším druhem je *S. formosa*. Může se jednat podle druhu o letničku, stálezelenou trvalku, polokeř nebo keř. Listy jsou střídavé, lichozpeřené, vzácně 3četné. Palisty mají trojúhelníkový tvar. Barva květů může být bílá, žlutá, růžová, oranžová nebo červená. Plodem je kulovitý nebo válcovitý lusk.

Potřebují plné slunce, dobře propustnou sušší půdu bohatou na živiny a teplo s min. teplotou 5 - 7°C.

Množí se semeny nebo polovyzrálými řízký.

Swainsona beasleyana

Swainsona behriana

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Viktorie

Roste v Jižní Austrálii, Viktorii a Novém Jižním Walesu. Dorůstá výšky až 15cm. Lichozpeřené listy mají délku 3 - 5cm. Kvete v 2 - 7mičetném hroznu fialovými květy. Plodem je 1 - 1,8cm lusk.

Swainsona brachycarpa

Swainsona burkei

Swainsona burkittii

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales

Roste v Jižní Austrálii a Novém Jižním Walesu v podobě vzpřímeného keře. Dorůstá výšky až 1m. Povrch je hustě bíle ochlupený až plstnatý. Palisty jsou dlouhé 2 - 4mm. Zpeřené listy jsou dlouhé 7 - 15cm, vlastní lístky jsou podlouhlé, obvejčité až kulaté, dlouhé 0,4 - 1,5cm a široké 3 - 8mm a olýsávají. Kvete v hroznech s až 25cm stopkami. Květy jsou dlouhé 8 - 9mm, mají červenou, červenofialovou až modrou barvu, jsou umístěné na 2mm stopkách, listeny jsou čárkovité, dlouhé 1mm, kalich má délku 5 - 7mm. Pavéza má eliptický tvar, křídla jsou tupá, podlouhlá, člunek podlouhlý obvejčitý. Plodem je přisedlý lusk délky 7 - 8mm a šířky 5mm a obsahuje obvykle 2 ledvinovitá olivově zbarvená 2mm semena.

Swainsona campestris

Swainsona campylantha

Swainsona canescens

Swainsona colutoides

Swainsona cyclocarpa

Swainsona decurrens

Swainsona dictyocarpa

Swainsona drummondii

Swainsona ecallosa

Swainsona elegans

Swainsona fissimontana

Swainsona flavicarinata

Swainsona formosa

synonyma: *Clianthus dampieri*, *Clianthus formosus*, *Clianthus speciosus*, *Colutea novae-hollandiae*, *Donia formosa*, *Donia speciosa*, *Willdampia formosa*

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Queensland, Severní teritorium, Tasmánie, Západní Austrálie

Vyskytuje se především ve střední a jižní Austrálii, politicky ve všech státech s výjimkou Viktorie. Jedná se o jednoletku až dvouletku nebo i krátkověkou trvalku. Pod zemí vytváří dlouhé kořeny. Lodyhy bývají poléhavé, dlouhé 0,5 - 1,5 (i 2)m, šedozelené nebo načervenalé barvy a štětinatě ochlupeným povrchem. Lichozpeřené listy mají délku až 30cm, při bázi jsou palisty a stopka. Vlastní lístky jsou krátce stopkaté nebo přímo přisedlé, eliptické se špičkou, šedozelené barvy s ochlupením po obou stranách s nápadnou žlutobílou střední žilkou. Kvete v 6 - 9tičetných okolících na až 30cm stopce s načervenalými žebry. Květ je také stopkatý, tvořený 5ti zašpičatělými trojúhelníkovými zuby, délkou 4 - 9cm, barvou červenou až narůžovělou (vzácně nažloutlou nebo bělavou) s nápadnou protáhlou zašpičatělou pavézou s lesklým černým výrůstkem. Křídla mají šavlovitý tvar se špičkou a člunek je kýlnatý, zahnutý a také zašpičatělý. Plodem je 5cm lusk s několika zploštělými semeny.

Vyhovují ji suchá místa až pouště. Půda může být písčitá i jílovitá. Je citlivá na houbové nemoci.

Množí se řízkem, ale především semeny. Ty je potřeba skarifikovat nebo před zasazením dát do horké lázně.

Swainsona forrestii

Swainsona fraseri

Swainsona galegifolia

synonyma: *Colutea galegifolia*, *S. albiflora*, *S. coronillifolia*, *S. coronillifolia* var. *albiflora*, *S. coronillifolia* var. *galegifolia*, *S. galegifolia* var. *albiflora*, *Vicia galegifolia*

oblasti: Nový Jižní Wales, Queensland, Viktorie

Roste ve Viktorii, Queenslandu a Novém Jižním Walesu v podobě stálezeleného polokeře až keře. Dorůstá výšky 0,6 - 1m a šířky 30 - 60cm. Mladé větve jsou holé. Palisty mají délku 2 - 5cm. Lichozpeřené listy mají délku 5 - 10cm a tvoří je 11 - 29 lístků úzce obvejčitého až eliptického či čárkovitého tvaru délky 0,8 - 2cm a šířky 0,3 - 1cm. Konec může být vykrojený. Kvete v 15 - 20tičetných hroznech. Květ má délku 1,2 - 1,5cm, okvětní lístky mají tmavěčervenou barvu. Pavéza je dlouhá 1,5cm a člunek 1 - 1,5cm. Plodem je eliptický lusk délky 2 - 4cm a šířky 0,8 - 1,2cm. Obsahuje asi 20 srdčitých 2 - 3mm hnědých semen. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Albiflora' - světlezelené listy; bílé květy

- 'Violacea' - drobné listy; růžovofialové květy

Swainsona gracilis

Swainsona greyana

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Queensland, Viktorie

Roste ve Viktorii, Jižní Austrálii, Queenslandu a Novém Jižním Walesu v podobě keře. Dorůstá výšky 1,5 - 2m. Mladé větve jsou ochlupené. Palisty mají délku 0,4 - 1cm. Lichozpeřené listy mají délku 10 - 15cm a tvoří je 17 - 23 lístků úzce podlouhlého, eliptického až obvejčitého tvaru délky 1 - 4cm a šířky 0,4 - 1cm. Spodní strana může být ochlupená. Kvete v 12 - 20tičetném hroznu. Květy mají délku 2 - 2,5cm, okvětní lístky jsou růžové a nebo růžovofialové, pavéza je dlouhá 1,5 - 2,2cm a člunek je také dlouhý 1,5 - 2,2cm. Kalich je bíle ochlupený. Plodem je eliptický lusk délky 3 - 5cm, šířky 0,8 - 1,2cm a obsahuje 28 srdčitých 4mm olivově zbarvených až hnědých semen.

Swainsona incei

Swainsona kingii

Swainsona laciniata

Swainsona laxa

synonyma: *S. pyrophila*

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Viktorie

Roste ve Viktorii, Jižní Austrálii a Novém Jižním Walesu v podobě vzpřímeného keře. Dorůstá výšky až 1m. Mladé větve jsou holé, plastické, mohou být drobně ochlupené. Palisty mají délku 0,4 - 1,5cm a šířku 0,5 - 1cm. Lichozpeřené listy mají délku 5 - 15cm a tvoří je 15 - 19 obvejčitých podlouhlých lístků délky 0,5 - 2,5cm a šířky 0,4 - 1,2cm. Kvete v 15 - 20tičetném hroznu květy o délce 1cm. Okvětní lístky jsou žluté, pavéza je dlouhá 0,7 - 1cm a člunek také 0,7 - 1cm. Plodem je lusk délky 2 - 3cm, šířky 1 - 1,5cm a obsahuje 14 srdčitých 2mm semen.

Swainsona leeana

Swainsona lessertiifolia

synonyma: *S. astragalifolia*, *S. froebelii*

oblasti: Tasmánie, Viktorie

Roste v Tasmánii a Viktorii. Zpeřené listy tvoří 9 - 21 dlouze eliptických lístků délky 1 - 2cm. Kvete v 12 - 25tičetných hroznech v paždí listů. Květy mají velikost do 1,4cm.

Vyhovuje ji písčiny substrát nebo štěrk či skály.

Swainsona luteola

Swainsona maccullochiana

Swainsona microcalyx

Swainsona microphylla

Swainsona minutiflora

Swainsona monticola

oblasti: Nový Jižní Wales

Roste v Novém Jižním Walesu v trsech. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Lodyha je krátce ochlupená. Zpeřené listy jsou dlouhé 5 - 10cm, vlastních lístků je 11 - 25ks, mají dlouze eliptický tvar s tupou nebo vykrojenou špičkou, spodní strana je řídce ochlupená. Kvete růžovofialovými 4 - 7mm květy v 3 - 15tičetném hroznu.

Vyhovují ji středně úrodné a vlhké dobře propustné půdy na plném slunci.

Množí se semeny nebo řízky.

Swainsona murrayana

Swainsona novae-zelandiae

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z jihu Nového Zélandu. Lichozpeřené listy tvoří 6 - 10 párů přisedlých obvejčitých lístků se zpevněnými okraji. Kvete v 5 - 8mičetném hroznu květy délky 0,8 - 1cm.

Swainsona oligophylla

Swainsona oliveri

Swainsona oroboides

synonyma: S. behriana

oblasti: Nový Jižní Wales, Viktorie

Roste ve Viktorii a Novém Jižním Walesu v podobě keře. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Lodyhy jsou ochlupené. Lichozpeřené listy jsou dlouhé 3 - 5cm a jsou tvořené 9 - 13 ochlupenými lístky úzce eliptického až obvejčitého tvaru se špičkou. Kvete růžovofialovými květy v 2 - 7mičetném hroznu. Plodem je podlouhlý ochlupený lusk.

Vyhovuje ji středně úrodná a vlhká půda na plném slunci.

Množí se semeny nebo řízky.

Swainsona parviflora

Swainsona pedunculata

Swainsona phacoides

Swainsona plagiotropis

Swainsona procumbens

Swainsona pterostylis

Swainsona recta

oblasti: Nový Jižní Wales, Viktorie

Pochází z Nového Jižního Walesu a Viktorie. Lodyhy jsou řídce ochlupené. Lichozpeřené listy mají délku 3 - 6cm. Vlastních lístků je 5 - 13ks, jsou čárkovité až úzce kopinaté se zúženým koncem, dlouhé 1 - 2cm a spodní strana je řídce ochlupená. Kvete v 5 - 8mm hroznů. Plodem je kulovitý lusk.

Swainsona reticulata

synonyma: Swainsonia oroboides ssp. reticulata

oblasti: Nový Jižní Wales, Queensland, Viktorie

Roste v Novém Jižním Walesu, Queenslandu a Viktorii v podobě trsu. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Lodyha může být poléhavá, hustě ochlupená. Lichozpeřené listy mají délku 1 - 7cm a jsou tvořeny 5 - 15 lístky obvejčitého až úzce kopinatého tvaru. Jsou přitiskle ochlupené. Kvete růžovofialovými květy v 3 - 7tičetném hroznů. Květy jsou dlouhé 0,5 - 1cm. Plodem je úzce obvejčitý lusk.

Vyhovují jí středně vlhké a úrodné dobře propustné půdy v polostínu.

Množí se semeny nebo řízků.

Swainsona rigida

Swainsona rostellata

Swainsona sericea

synonyma: Swainsonia oroboides ssp. sericea

oblasti: Nový Jižní Wales, Viktorie

Roste v Novém Jižním Walesu a Viktorii v podobě trsu. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Lodyha může být poléhavá a je hustě ochlupená. Lichozpeřené listy mají délku 2 - 7cm a tvoří je 5 - 13 úzce eliptických zašpičatělých, ochlupených lístků. Kvete v 2 - 8mičetném hroznů. Květy jsou dlouhé 0,7 - 1,1cm a mají barvu růžovofialovou. Plodem je obvejčitý ochlupený lusk.

Vyhovuje ji středně úrodná, vlhká a dobře propustná půda na plném slunci.

Množí se semeny nebo řízky.

Swainsona stenodonta

Swainsona stipularis

Swainsona swainsonioides

synonyma: *Cyclogyne swainsonioides*, *S. oncinotropis*

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Queensland, Viktorie

Roste ve Viktorii, Jižní Austrálii, Queenslandu a Novým Jižním Walesu v podobě rozkladité byliny až polokeře. Dorůstá výšky až 1m. Palisty mají délku 1,5cm. Lichozpeřené listy mají délku 3 - 12cm a tvoří je 11 - 21 lístků úzce nebo široce obvejčitého nebo eliptického (někdy kopinatého) tvaru se špičkou nebo tupým koncem, spodní strana je ochlupená, jsou dlouhé 0,5 - 2cm a široké 4 - 6mm. Kvete v 6 - 15tičetném hroznu. Květy jsou dlouhé 0,8 - 1,5cm, barva je červenofialová, pavéza je eliptická, dlouhá 0,6 - 1,6cm, člunek je dlouhý 0,8 - 1,2cm. Plodem je 1,5 - 3,5cm dlouhý a 5 - 8mm široký zakřivený krátce ochlupený lusk obsahující 20ks 2,5mm semen.

Swainsona tephrotricha

Swainsona unifoliolata

Swainsona villosa

Swainsona viridis

Další informace:

<http://anigozanthos.biz/AU/bobovite/swainsona-formosa-sturts-desert-pea>

<http://botany.cz/cs/swainsona-formosa/>

<http://database.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=3163>

<http://www.kadel.cz/skalnicky/s/kvResult.asp-C=FABACEAE&Rod=Swainsona.htm>

<https://www.rostliny.net/>